

98 § Östersundomin kirkon lämmitysjärjestelmän muutos

Päätösehdotus

Yhteinen kirkkoneuvosto päättää

1. hyväksyä hankkeen toteutettavaksi Ramboll Finland Oy:n tekemien piirustusten ja työselosteen mukaisesti
2. hyväksyä hankkeen enimmäiskustannusarvioksi 400.000€ hintatasossa 107,0/12.2021 Haahtela-indeksi (103/1.2020)
3. oikeuttaa kiinteistöjohtajan valitsemaan urakoitsijan ja käynnistämään Östersundomin kirkon lämmitysjärjestelmän muutostyöt, kun edellytykset hankkeen aloittamiseksi ovat kunnossa
4. todeta, että päätös on ehdollinen ja se edellyttää, että Kirkkohallitus päättää vahvistaa Helsingin seurakuntayhtymän Yhteisen kirkkovaltuuston 27.1.2022 tekemän päätöksen Östersundomin kirkon lämmitysjärjestelmän uusimisesta ja kirkkosaliin kohdistuvasta olennaisesta muutoksesta.
5. tarkastaa välittömästi tätä asiaa koskevan pöytäkirjan pykälän

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Selostus

Suunnitelma

Suunnitelma käsittää Östersundomin kirkon lämmitysjärjestelmän ja energialähteen uusimisen. Hanke liittyy Kirkkohallituksen hiilineutraalisuustavoitteeseen, mutta hankkeen perusteena on myös kirkon nykyisen kiertoilmälämmityslaitteen kunto ja puutteet.

Kirkon lämmönlähteeksi esitetään maalämpöjärjestelmää. Maalämpökaivoja on arvioitu tarvittavan vähintään neljä kappaletta. Kaikki lämpökaivot on tarkoitus porata kirkkomaan ulkopuolella sijaitsevalle seurakuntayhtymän omistamalle pysäköintialueelle.

Kirkossa lämmönjako toteutetaan suunnitelman mukaisesti vesikiertoisilla pattereilla. Museoviraston kanssa on neuvoteltu jo suunnitelmaa laadittaessa pattereiden sijoittamisesta, niiden lukumääristä, koosta ja väristä. Erikoismalliset radiaattorit sijoitettaisiin huomiota herättämättä nykyisten kirkkopenkkien alle ja kiinnitettäisiin lämpöjohtoineen ainoastaan penkkien jalkaosiin.

Lehterille sijoitettaisiin penkkien alle samanlaiset erikoisradiaattorit samalla tavalla kuin alhaalla kirkkosalissa.

Vaikka kirkon eteisen ovia pidetään usein avattuina, esitetään aiemmin lämmittämättömään eteiseenkin nyt lämmitystä. Tämä vähentäisi viereisten WC:n ja varasto/morsiushuoneen vesijohtojen jäätymisvaaraa talvella sekä lisäisi käyttömukavuutta ko. tiloissa.

Maalämpövaihtoehdolla ja vesikiertoisella lämmitysjärjestelmällä saadaan kohteeseen miellyttävä ja tasainen sisälämpötila kirkon eri osiin ja saavutetaan myös pitkä käyttöikä ja edulliset käyttökustannukset. Lämmitysjärjestelmän muutoksen investointikustannukseksi arvioidaan tämän hetken tietämyksen mukaisesti kokonaisuudessaan 400.000 €, alv 24%. Kustannukset jakautuvat seuraavasti:

Kirkon ullakon lisälämmöneritys ja haitta-ainepurku 35.000 €

Lämmönjakoverkoston rakentaminen 120.000 €

Lämmitysjärjestelmän muuttaminen ja kaivojen poraaminen 150.000 €

Sähkötyöt muutoksen osalta 35.000 €

Lisä- ja muutostyövaraukset 60.000 €

Hankkeelle on varattu vuoden 2022 talousarviossa 300.000 euroa ja sen ylimenevä osuus on tarkoitus kattaa talousarvion TA-tason energia-
tehokkuushankkeisiin varatusta 100.000 eurosta.

Hankkeen käynnistämiseen on perusteltua valtuuttaa kiinteistöjohtaja, sillä laitteistojen toimitusajat ovat noin puolen vuoden luokkaa ja on toivottavaa, että työt saataisiin käyntiin vielä tämän vuoden syksyllä ja hanke voisi valmistua vuoden 2022 aikana.

Hankkeelle on saatu kirkkohallituksen avustusta 20.000 € sekä Business Finlandin avustusta 15.927 €.

Hiilineutraalikirkko

Helsingin seurakuntayhtymä on liittynyt Kiinteistöalan energiatehokkuussopimuksen toimitilayhteisöjen toimenpideohjelmaan 23.10.2017 lukien. Sopimuksen myötä olemme sitoutuneet vähentämään energiankulutustamme ja tämä edellyttää tiivistä vuosittaista energiankulutuksen seurantaa ja raportointia sekä tehostaa samalla hyvällä tavalla Helsingin seurakuntien ympäristötoimintaa ja energiansäästö tavoitteita. Sopimuksen myötä meidän on mahdollista saada myös valtion tukea uuden energiatehokkaan teknologian käyttöönottoon, investointeihin sekä energiakatselmuksiin. Hankkeelle on haettu avustusta Business Finland Oy:ltä ja sitä myönnettiin 15.927 euroa.

Hiilineutraali kirkko 2030 –ohjelman yhtenä tavoitteena on vähentää kiinteistöjen hiilidioksidipäästöjä. Ohjelman suosituksen mukaan kirkon kiinteistöissä öljylämmityksestä luovutaan vuoteen 2025 mennessä.

Lapsivaikutusten arviointi

Lämmitysjärjestelmän muutoksella on kauaskantoisia vaikutuksia lasten hyvinvointiin, kun energiamuoto vaihdetaan öljyjärjestelmästä maalämpöön.

Litteet

- 4 62342-RAU-TYS pvm. 23.8.2021
- 5 62342-6000 (1)
- 6 62342-601-00 (2)
- 7 62342-6100-00 (3)

